EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 13.2.2013
SWD(2013) 34 final

TERMÉKBIZTONSÁGI ÉS PIACFELÜGYELETI CSOMAG

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Amely a következő dokumentumot kíséri

TERMÉKBIZTONSÁGI ÉS PIACFELÜGYELETI CSOMAG

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a fogyasztási cikkek biztonságosságáról
és
Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a termékek piacfelügyeletéről

{COM(2013) 75 final}
{COM(2013) 78 final}
{SWD(2013) 33 final}

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA

Amely a következő dokumentumot kíséri

TERMÉKBIZTONSÁGI ÉS PIACFELÜGYELETI CSOMAG

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a fogyasztási cikkek biztonságosságáról
és
Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a termékek piacfelügyeletéről

1. A PROBLÉMA LEÍRÁSA, SZUBSZIDIARITÁS ÉS CÉLOK

1.1. Szakpolitikai háttér

A biztonságos és a szabályoknak megfelelő termékek szabad mozgása az Európai Unió egyik sarokköve. Az elv az egységes piac egyik fontos pillérét alkotja, és lehetővé teszi a fogyasztók és a vállalkozások számára, hogy termékeket vásároljanak vagy adjanak el egy másik tagállamban.

A hatásvizsgálat azokat a nem élelmiszer jellegű, előállított termékeket érinti, amelyek vagy az egyes termékkategóriák uniós harmonizációs szabályai, vagy a fogyasztási cikkekre alkalmazandó, az általános termékbiztonságról szóló 2001/95/EK irányelv (a továbbiakban: az általános termékbiztonságról szóló irányelv) hatálya alá tartoznak. Ezek az uniós szabályok termékek nagy számára vonatkozóan vezettek be termékbiztonsági követelményeket, míg a Szerződés szabad mozgásra vonatkozó rendelkezései és a kölcsönös elismerés elve a fennmaradó termékkategóriákat szabályozzák.

Hatékony piacfelügyelet révén kellene elérni a nem biztonságos, vagy egyéb módon káros termékek azonosítását és piacra kerülésük megakadályozását vagy piacról való kivonását, valamint a gátlástalan, mitöbb bűncselekményt elkövető gazdasági szereplők szankcionálását. Emellett hatásos visszatartó erővel kellene rendelkeznie. Az egységes piacon, ahol a termékek szabadon forgalmazhatók, a piacfelügyeletnek magas szinten összehangoltnak és nagy területen gyors reagálásra képesnek kellene lennie.

A piacfelügyelet azonban nem tartott lépést az Unió jogszabályi keretének fejlődésével. Az elmúlt évtized során történtek előrelépések: sor került a 2004. január 15-ig átültetendő, általános termékbiztonságról szóló irányelv végrehajtására, valamint 2010. január 1-jén megkezdődött a termékek forgalmazása tekintetében akkreditációs és piacfelügyeleti előírások megállapításáról szóló 765/2008/EK rendelet alkalmazása. Ezek a jogi aktusok egyes ágazatspecifikus uniós harmonizációs piacfelügyeleti jogszabályokkal együtt képezik az összes (harmonizált és nem harmonizált) fogyasztási cikk és az összes harmonizált (fogyasztóknak és szakmai felhasználóknak szánt) termék piacfelügyeletének jelenlegi uniós alapját. A piacfelügyeleti jogszabályok azonban szétaprózottak, és különféle uniós jogszabályokra oszlanak (765/2008/EK rendelet, általános termékbiztonságról szóló irányelv és az ágazatspecifikus uniós harmonizációs jogszabályok), ami mind a gazdasági szereplők, mind a nemzeti hatóságok körében zavart okoz.

Az uniós termékbiztonság és a megfelelőségi szabályok általános felépítése

Termékek	Fogyasztó	Szakmai felhasználó
Harmonizált	Ágazatspecifikus irányelvek és rendeletek, valamint az általános termékbiztonságról szóló irányelv	Ágazatspecifiks irányelvek és rendeletek
Nem harmonizált	Általános termékbiztonságról szóló irányelv	Nemzeti termékbiztonsági szabályok a kölcsönös elismerésről szóló rendelet jegyében

		Az EUMSZ 34–36. cikke

Ez a kezdeményezés a Bizottság által 2012-ben elfogadott európai fogyasztóügyi stratégia[1] és a II. egységes piaci intézkedéscsomag[2] egyik fontos intézkedése.

1.2. Problémameghatározás – Nem biztonságos és a szabályoknak nem megfelelő termékek az egységes piacon

A termékek belső piaca hatalmas. A harmonizált és nem harmonizált fogyasztási cikkek Unión belüli kereskedelme 2010-ben mintegy 1 billió eurót tett ki. A harmonizált ágazatok értéke (beleértve a fogyasztóknak és a szakmai felhasználóknak szánt cikkeket) az EU 27 tagállamában becslések szerint nem kevesebb mint 2 100 milliárd eurót tett ki.

Az Uniónak olyan belső piacra van szüksége, ahol a biztonságos termékek szabadon forgalmazhatók. A szabad mozgás elvének a termékbiztonság területén való hatékony alkalmazása megkívánja azt, hogy a termék biztonságosságának értékelését – függetlenül attól, hogy a piacon marad vagy sem – minden tagállamban azonos módon végezzék. A biztonságos termékek szabad mozgását ösztönözni kell, és a nem biztonságos termékeket hatékonyan fel kell kutatni és el kell távolítani az egységes uniós piacról.

1.2.1. 1. probléma: Az uniós termékbiztonsági követelményeknek való megfelelés nehézségei

Az uniós termékbiztonsági követelmények betartása terén a gazdasági szereplők gyakran nehézségekbe ütköznek, mivel az úgynevezett nem harmonizált termékek területének követelményei általában nem állnak összhangban a harmonizált terület követelményeivel. Továbbá a nem harmonizált területen gyakran félreérthetőek az uniós termékbiztonsági követelmények, és hiányoznak a biztonságosság értékelésének pontos referenciaértékei, míg a harmonizált területen a termékbiztonság különféle és átfedésben lévő rétegei miatt kerül veszélybe a jogbiztonság.

A nem biztonságos és a szabályoknak nem megfelelő termékek nem csak, hogy kockázatot jelentenek a fogyasztókra és más felhasználókra, hanem jelentős gazdasági következményeik is vannak: tisztességtelen versenyt eredményeznek. Azok a piaci szereplők, akik nem tartják be a jogszabályokat, jelentős megtakarítást érhetnek el a megfelelési költségek terén. Ennek következtében alacsonyabb áron tudják kínálni termékeiket, mint azok a versenytársaik, akik tiszteletben tartják a jogszabályokat. Azokban az ágazatokban, ahol az importált olcsó termékek miatt erős verseny alakul ki, az európai ipar hátrányba kerül. Ez a helyzet „bünteti” a törvénytisztelő gyártót, mivel a megfelelőség versenyhátrányt jelent.

A kereskedelem globalizációjának erősödése, a nem biztonságos és a szabályoknak nem megfelelő termékek problémája egyre inkább (de nem kizárólag) a harmadik országokból importált termékeket érinti.

[1] COM(2012) 225 végleges.
[2] COM(2012) 573 végleges.

1.2.2. 2. probléma: Az egységes piacon belüli termékek piacfelügyelete szétaprózott

A biztonsági előírások és más (pl. környezeti) termékkövetelmények Unión belüli széleskörű harmonizációja dacára, valamint annak ellenére, hogy sok terméket rendszeresen egynél több tagállamban értékesítenek, az egységes piacot 27 külön végrehajtási rendszer szabályozza.

A piacon található, a szabályoknak nem megfelelő termékek nagy számának fő oka az, hogy az Európai Unióban a piacfelügyelet nem működik hatékonyan. Az egységes uniós piac nem hatékony és eredménytelen piacfelügyeletének alapvető okai a következők: az egyes tagállamok piacfelügyeleti hatóságainak gyenge koordinációja, a termékkockázatot érintő információcserét szolgáló uniós eljárások elégtelen működőképessége, és az Unió egészére kiterjedő termékbiztonsági intézkedések nem következetes végrehajtása.

Amikor határon túli intézkedés szükséges, a hatóságoknak másik tagállambeli munkatársaira kell támaszkodniuk. Más – például a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendelet vagy a szolgáltatásokról szóló irányelv által érintett – területekkel ellentétben a termékbiztonság terén a piacfelügyeleti hatóságok számára nem állnak rendelkezésre határon átnyúló hatékony végrehajtási eljárások. Ennek következtében jelentős erőforrások mennek kárba, és fontos szinergiák maradnak kiaknázatlanul.

1.3. Az EU cselekvésének jogalapja

A termékek egységes piaca az Európai Unió egyik kulcsfontosságú vívmánya. Emellett a fogyasztási és más cikkek előtt álló nemzeti akadályok megszüntetése számos lehetőséget biztosít azon kevésbé lelkiismeretes kereskedők számára, akik nem alkalmazzák a fogyasztóbiztonsági jogszabályokat, vagy megtagadják a termékekre vonatkozó uniós jog alkalmazását. Az Uniónak ezért jogában áll az EUMSZ 114. cikke szerint eljárni annak biztosítása érdekében, hogy az egységes piac a fogyasztási cikkek tekintetében megfelelően működjön, és hogy a határon átnyúló piacfelügyelet hatékonysága növekedjen. Az EUMSZ 168. cikkének (1) bekezdése és 169. cikkének (1) bekezdése kiegészíti ezt a jogot. Az első előírja, hogy az uniós politikák és tevékenységek meghatározásakor és végrehajtásakor az emberi egészség védelmének magas szintjét kell biztosítani; a második értelmében a fogyasztók érdekeinek ösztönzése, és a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása érdekében az Uniónak többek között hozzá kell járulnia a fogyasztók egészségének, biztonságának és gazdasági érdekeinek védelméhez.

Az egységes uniós piac létezése ellenére a termékbiztonsági követelmények végrehajtása a tagállamok felelőssége. A szubszidiaritás elvének megfelelően a kockázatot jelentő termékek elleni intézkedéseket a tagállamok hozzák. A piacfelügyelet ellátásának és szervezésének módjában azonban tagállamonként jelentős eltérések vannak.

Mivel a nemzeti határokon történő ellenőrzés gyakorlatilag már nem létezik, gondot jelentenek a piacfelügyelet nemzeti szintű szervezésében tapasztalható különbségek. Minden tagállamban a szomszédos országok piacfelügyeletétől függ annak biztosítása, hogy csak biztonságos és a szabályoknak megfelelő termékek kerüljenek forgalomba. Ennek következtében egy tagállam piacfelügyeleti szervezetének gyengesége súlyosan alááshatja egy másik tagállam erőfeszítéseit. Ez igazolja, hogy e téren szükség van az uniós fellépésre.

1.4. Célkitűzések

1.4.1. Általános szakpolitikai célkitűzések

E kezdeményezés általános célja a belső piac működésének javítása, és a fogyasztók és más termékfelhasználók magas szintű védelmének megvalósítása a piacon található nem biztonságos vagy a szabályoknak nem megfelelő termékek számának csökkentése által.

1.4.2. Konkrét szakpolitikai célkitűzések

- Az uniós termékbiztonsági követelmények megszilárdítása és megerősítése;
- Az egységes uniós árupiac piacfelügyeleti tevékenységének jobb koordinációja és hatékonyságának növelése;
- Az uniós jogszabályi keret egyszerűsítése.

1.4.3. Operatív szakpolitikai célkitűzések

- Az uniós termékbiztonsági követelmények konzisztenciájának biztosítása;
- A nem harmonizált fogyasztási cikkek termékbiztonsági követelményei tekintetében a félreérthetőség csökkentése;
- Az uniós együttműködési mechanizmusok megerősítése;
- Az uniós termékbiztonsági eljárások következetesebbé tétele;
- Az Unió egészére kiterjedő, hatékonyabb termékbiztonsági intézkedések.

2. SZAKPOLITIKAI LEHETŐSÉGEK

Az alább ismertetett szakpolitikai lehetőségek kialakítása során a Bizottság az érintett felek minden csoportjával szorosan együttműködött. Bizonyos szakpolitikai lehetőségeket azonban korai szakaszban elvetettek, beleértve a szolgáltatások biztonságosságának szabályozását, a nem harmonizált szakmai cikkekre[3] vonatkozó termékbiztonsági követelmények elfogadását, az interneten keresztül értékesített termékekre vonatkozó különleges szabályok elfogadását, valamint annak az általános követelménynek az eltörlését, hogy minden fogyasztási cikknek biztonságosnak kell lennie.

2.1. 1. sz. konkrét szakpolitikai célkitűzés: Az uniós termékbiztonsági szabályok megszilárdítása és megerősítése

2.1.1. Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az uniós termékbiztonsági követelmények konzisztenciájának biztosítása

1.A. lehetőség – Alapforgatókönyv: A fogyasztási cikkek és a harmonizált termékek biztonságossági követelményei közötti eltérések fenntartása

1.B. lehetőség – A fogyasztási cikkek és a harmonizált termékek biztonságossági követelményeinek összehangolása

1.C. lehetőség – A fogyasztási cikkekre kevésbé szigorú biztonságossági követelmények meghatározása, mint a harmonizált termékekre

---

[3] A szakmai cikkek azok a termékek, amelyeket csak szakmai felhasználók, és nem fogyasztók használnak, mint az ipari gépek, a nyersanyagok vagy a félkész termékek.

1.D. lehetőség – A fogyasztási cikkek esetében szigorúbb biztonságossági követelmények meghatározása, mint a harmonizált termékekre

2.1.2. Operatív szakpolitikai célkitűzések: A nem harmonizált fogyasztási cikkekre vonatkozó termékbiztonsági követelmények félreérthetőségének csökkentése

2.A. lehetőség – Alapforgatókönyv: Nem harmonizált fogyasztási cikkekre vonatkozó, szabványosítást megelőző olyan eljárások megtartása, amelyek nincsenek összehangolva az új európai szabványosítási rendszerrel

2.B. lehetőség – Ad hoc biztonságossági követelmények közvetlen alkalmazhatósága

2.C. lehetőség – A nem kötelező ad hoc biztonságossági követelmények tekintetében a hivatalos elfogadás gyakorlatának eltörlése (az új európai szabványosítási rendszerrel való összehangolás)

2.D. lehetőség – Megbízások nélküli gyorsított eljárás a már létező európai szabványok elfogadására

2.2. 2. sz. konkrét szakpolitikai célkitűzés: Az egységes uniós árupiac piacfelügyeleti tevékenységének jobb koordinációja és hatékonyságának növelése

2.2.1. Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az uniós együttműködési mechanizmusok megerősítése

3.A. lehetőség – Alapforgatókönyv: A főleg a piacfelügyelet önkéntes koordinációján alapuló helyzet fenntartása

3.B. lehetőség – A piacfelügyeleti gyakorlatból adódó intézkedések határon átnyúló végrehajtásának koordinálása

3.C. lehetőség – A piacfelügyeleti tevékenységek koordinációjának átfogó racionalizálása

3.D. lehetőség – Az uniós piacfelügyelet központosítása a nem élelmiszer jellegű termékek területén (uniós piacfelügyeleti ügynökség)

2.2.2. Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az uniós termékbiztonsági eljárások következetesebbé tétele

4.A. lehetőség – Alapforgatókönyv: A RAPEX-eljárás és a védintézkedési eljárás szerinti párhuzamos bejelentések fenntartása

4.B. lehetőség – A RAPEX-eljárás egyszerűsítése

4.C. lehetőség – A RAPEX-eljárás egyszerűsítése és ezen eljárásnak a védintézkedési eljárással való egységesítése

2.2.3. Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az Unió egészére kiterjedő, hatékonyabb termékbiztonsági intézkedések

5.A. lehetőség – Alapforgatókönyv: Az Unió egészére kiterjedő termékbiztonsági intézkedések közvetett, csak egy éves alkalmazhatóságának fenntartása

5.B. lehetőség – Az Unió egészére kiterjedő termékbiztonsági intézkedések hatályának kiterjesztése a harmonizált nem fogyasztási cikkekre

5.C. lehetőség – Az Unió egészére kiterjedő, közvetlenül alkalmazható termékbiztonsági intézkedések

5.D. lehetőség – Az Unió egészére kiterjedő termékbiztonsági intézkedések korlátozott érvényességének megszüntetése

5.E. lehetőség – Az 5.B., 5.C. és az 5.D. lehetőségek kombinációja

2.3. 3. sz. konkrét szakpolitikai célkitűzés: Az uniós jogszabályi keret egyszerűsítése

A két másik konkrét szakpolitikai célkitűzés a termékbiztonság és a piacfelügyelet jogi kerete egyszerűsítésének céljával egészül ki. Az egyszerűsítés az alábbiakra terjed ki: (1) a különféle jogszabályokban található piacfelügyeleti rendelkezések egy egyetlen horizontális piacfelügyeleti rendeletben való egységesítése, (2) az általános termékbiztonságról szóló irányelv rendeletté való átalakítása és (3) a 87/357/EGK irányelv hatályon kívül helyezése, és azon koncepciójának, hogy az élelmiszernek látszó termékek nem veszélyeztethetik a fogyasztók egészségét és biztonságát az általános termékbiztonsági irányelvet felváltó, a fogyasztási cikkek biztonságosságáról szóló új rendeletbe való beépítése.

3. AZ ELŐIRÁNYZOTT SZAKPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK HATÁSELEMZÉSE ÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Annak következtében, hogy nem állnak rendelkezésre megbízható statisztikai adatok, sőt még a nem élelmiszer jellegű nem biztonságos fogyasztási cikkek, valamint a szabályoknak nem megfelelő harmonizált termékek számára vonatkozó becslés sem, a lehetőségek értékelése főleg minőségi alapon történhet.

3.1. 1. sz. konkrét szakpolitikai célkitűzés: Az uniós termékbiztonsági szabályok megszilárdítása és megerősítése

3.1.1. Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az uniós termékbiztonsági követelmények konzisztenciájának biztosítása

Annak érdekében, hogy a fogyasztók és más felhasználók az Unió egész területén egyformán magas szintű védelmet élvezzenek a nem biztonságos termékekkel szemben, valamint az Unió belső piacát korlátozó tényezők megszüntetése érdekében az uniós termékbiztonsági szabályoknak a különféle termékterületeken egyértelműeknek és összehasonlíthatóknak kell lenniük.

A lehetőségek összehasonlítása az alapforgatókönyvvel

Lehetőségek / Kérdések	1.B. lehetőség	1.C. lehetőség	1.D. lehetőség
A fogyasztók biztonsága	++	-	++
Jogi egyértelműség és jogbiztonság	++	+	-
Piacfelügyeleti hatékonyság és eredményesség	++	--	+

A gazdasági szereplők költségei változásának összehasonlítása az alapforgatókönyvvel

Lehetőségek / Költségnemek	1.B. lehetőség	1.C. lehetőség	1.D. lehetőség
Információkutatás költségei/jogi	Csökkenés	Enyhe csökkenés	0

költségek			
Gyártási költségek	0*	0	Növekedés

* enyhe csökkenés, kivéve a gyártók nagyon kis csoportját

Előnyben részesített lehetőség: 1.B. lehetőség – A fogyasztási cikkek és a harmonizált termékek biztonságossági követelményeinek összehangolása

3.1.2. Operatív szakpolitikai célkitűzések: A nem harmonizált fogyasztási cikkek termékbiztonsági követelményei félreérthetőségének csökkentése

Azon szakpolitikai lehetőségeket, amelyek a nem harmonizált fogyasztási cikkekre vonatkozó termékbiztonsági követelmények félreérthetőségének csökkentését célozzák, az alapján értékelik, hogy milyen mértékben könnyítik meg az általános termékbiztonsági szabályok mentén hozott európai szabványok kialakítását, valamint figyelembe veszik, hogy mennyire koherensek az eljárások a szabványosításról szóló új 1025/2012/EU rendelet szerinti általános rendszerrel, és milyen költségeket rónak a közigazgatásra.

Az időszerűség és a csökkentett adminisztratív teher szempontjából mind a 2.C., mind a 2.D. lehetőséget kedvezőbbnek ítélték, mint a 2.B. lehetőséget. A szabványok igénylési eljárásának koherenciája szempontjából a 2.C. lehetőség előnyösebb, mint a 2.D.

A lehetőségek összehasonlítása az előre meghatározott kritériumokkal

Lehetőségek / Kritériumok	**2.B. lehetőség**	**2.C. lehetőség**	**2.D. lehetőség**
Gyorsaság	-	+	++
Koherencia	-	+	-
A hatóságok költségei (beleértve a nemzeti hatóságokat és az Uniót)	Változatlan	Csökkenés	Csökkenés

Előnyben részesített lehetőség: 2.C. lehetőség – A nem kötelező ad hoc biztonságossági követelmények hivatalos elfogadásának eltörlése (az új európai szabványosítási rendszerrel való összehangolás)

3.2. 2. sz. konkrét szakpolitikai célkitűzés: Az egységes uniós árupiac piacfelügyeleti tevékenységének jobb koordinációja és hatékonyságának növelése

3.2.1. Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az uniós együttműködési mechanizmusok megerősítése

A különféle szakpolitikai lehetőségek hatásait a piacfelügyelet hatékonysága és eredményessége alapján, valamint a rendelkezésre álló erőforrások és a zökkenőmentes piacfelügyelet megvalósításának figyelembe vételével értékelik és hasonlítják össze.

A 3.B. és a 3.C. lehetőségekkel ellentétben, amelyek ugyanannyi erőforrással többet szándékoznak megvalósítani, a 3.D. lehetőség valószínűleg az uniós piac és a

fogyasztóbiztonság számára nagyobb előnnyel jár, de jelentős beruházást igényel a nem élelmiszer jellegű termékek biztonságossága területét érintő központosított piacfelügyeleti uniós keretrendszer kiépítése terén. Még a 3.D. lehetőség szerint is csak néhány tevékenységet (mint például a rendszer ellenőrzése, a piacfelügyeleti hatóságok működésének minőségét érintő szakértői értékelések a tagállamokban, a végrehajtó hatóságok és a nemzeti RAPEX kapcsolattartó pontok közötti koordináció nyomon követése) lehet központi uniós szintre emelni. Ezzel szemben a legfontosabb piacfelügyeleti intézkedések, mint a gyártók, az importőrök és a forgalmazók helyszíni vizsgálata, a termékek vizsgálata, a kockázatelemzés és a kockázatkezelés nemzeti szinten maradna.

Ebből adódóan a 3.C. lehetőség tűnik a legmegfelelőbbnek az egységes uniós piac decentralizált piacfelügyeletének összefüggő és zökkenőmentes keretét megvalósító cél elérése érdekében. Az előnyök tekintetében kedvezőbb a 3.B. lehetőségnél, és potenciálisan kedvezőtlenebb a 3.D. lehetőségnél; a költségek tekintetében azonos előnyökkel jár, mint a 3.B., de előnyösebb a 3.D. lehetőségnél.

A lehetőségek összehasonlítása az alapforgatókönyvvel

Lehetőségek / Kérdések	3.B. lehetőség	3.C. lehetőség	3.D. lehetőség
A fogyasztók/felhasználók biztonsága	+	++	++
A megfelelő gazdasági szereplők versenyképessége	+	++	++
A piacfelügyelet hatékonysága	+	++	+++
A piacfelügyelet eredményessége	+	++	+
A végrehajtási megközelítések harmonizálási potenciálja a belső piacon	+	++	+++

A hatóságok költségei változásának összehasonlítása az alapforgatókönyvvel

Lehetőségek / Költségnemek	3.B. lehetőség	3.C. lehetőség	3.D. lehetőség
A nemzeti piacfelügyeleti hatóságok költségei	Enyhe növekedés	Enyhe növekedés	Növekedés
Az Unió költségei	Enyhe növekedés	Enyhe növekedés	Nagymértékű növekedés

Előnyben részesített lehetőség: 3.C. lehetőség – A decentralizált uniós piacfelügyelet átfogó koordinációjának racionalizálása.

3.2.2. *Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az uniós termékbiztonsági eljárások következetesebbé tétele*

A lehetőségeket a veszélyes termékek felderítésének, valamint annak hatékonysága alapján értékelik és hasonlítják össze, ahogy a tagállamok és a Bizottság az uniós bejelentési eljárásokat kezelik.

A 4.A. lehetőség nem szünteti meg és nem csökkenti a jelenlegi uniós bejelentési eljárások hiányosságait, és ezért nem felel meg a követendő cél elérése érdekében. A 4.B. és a 4.C. lehetőségek a nem biztonságos termékeknek az Unió belső piacán történő hatékony felderítését ígérik, mivel mindkét lehetőség egyszerűsíti a RAPEX-bejelentéseket, és a veszélyes, nem élelmiszer jellegű termékek riasztási eljárásainak jobb működését eredményezné. A 4.C. lehetőség a jelek szerint a 4.B. lehetőség felett áll, mivel egyszerűsítené a különféle eljárásokat, ezáltal felhasználóbarátabbá tenné azokat.

A változások összehasonlítása az alapforgatókönyvvel a hatóságok vonatkozásában.

Lehetőségek / Kritériumok	4.B. lehetőség	4.C. lehetőség
A nem biztonságos termékek felderítésének hatékonysága	Növekedés	Növekedés
A nemzeti piacfelügyeleti hatóságok költségei	Enyhe csökkenés	Csökkenés
Az Unió költségei	0	Csökkenés

Előnyben részesített lehetőség: 4.C. lehetőség – A RAPEX-eljárások egyszerűsítése és ezen eljárásnak a védintézkedési eljárással való egységesítése

3.2.3. *Operatív szakpolitikai célkitűzések: Az Unió egészére kiterjedő, hatékonyabb termékbiztonsági intézkedések*

Annak édekében, hogy megvalósuljon az a cél, hogy növeljék a kockázatot jelentő termékekkel szembeni uniós szintű fellépés hatékonyságát különösen olyan helyzetekben, amikor a tagállamok saját intézkedései nem adnak összehangolt választ, a termékbiztonságot érintő uniós intézkedéseket megfelelő időben és előreláthatóan kell meghozni, és a nemzeti piacfelügyeleti hatóságoknak hatékonyan kell azokat megvalósítaniuk.

Az uniós termékbiztonsági intézkedések közvetlen alkalmazhatóvá tétele – kombinálva azzal a lehetőséggel, hogy e rendelkezéseket vagy az eseti alapon meghatározott időszakra, vagy érvényességük korlátozása nélkül fogadják el – a legmegfelelőbb módja a biztonságossági kérdések időben történő hatékony és előrelátható megválaszolásának. Az uniós termékbiztonsági intézkedéseket közvetlenül alkalmazhatóvá lehetne tenni annak érdekében, hogy a piacfelügyeleti hatóságok minden további – az intézkedéseknek egyes tagállamok nemzeti jogalkotásába való beemelését övező – késedelem vagy bizonytalanság nélkül meghozhassák végrehajtási intézkedéseiket.

Az 5.B, 5.C. és az 5.D lehetőségek összehasonlítása az előre meghatározott feltételekkel

Lehetőségek / Kritériumok	5.B. lehetőség	5.C. lehetőség	5.D. lehetőség	5.E. lehetőség
Gyorsaság	0	+	+	++
Előreláthatóság	0	0	+	++
Hatékony alkalmazás	+	++	0	+++

Előnyben részesített lehetőség: 5.E. lehetőség – Az 5.B., 5.C. és az 5.D. lehetőségek kombinációja

4. A JOGI ESZKÖZÖK FORMÁJA

A kiválasztott lehetőségeket két különböző jogi eszköz révén javasolt megvalósítani:

Az 1. problémát az általános termékbiztonsági irányelvet felváltó, a fogyasztási cikkek biztonságosságáról szóló rendelet elfogadásával lehetne megoldani, amely megőrizné azt az általános követelményt, hogy a fogyasztási cikkeknek biztonságosnak kell lenniük, és amelyet a gazdasági szereplők kötelezettségei tekintetében összehangolnának a 768/2008/EK határozat I. mellékletének vonatkozó rendelkezéseivel[4]. A 2. problémát egy új, termékekre vonatkozó piacfelügyeleti rendelet megalkotása oldaná meg, amely a nem élelmiszer jellegű termékek piacfelügyeletének fő eszközét képviselné. Az Unió belső piacára vonatkozó piacfelügyelet rendelkezéseket, amelyeket jelenleg több ágazatspecifikus uniós jogszabály, a 765/2008/EK rendelet és az általános termékbiztonságról szóló irányelv szabályoz, az új rendelet rendelkezései váltanák fel.

A rendelet, amely közvetlenül alkalmazandó az összes tagállamban, a fogyasztási cikkek biztonságosságára és a piacfelügyeletre vonatkozó szabályok nagyon magas szintű harmonizálását valósítaná meg. A fogyasztási cikkek biztonságosságáról szóló rendelet olyan kötelezettségeket róna a gazdasági szereplőkre, amelyek közvetlenül végrehajthatók (ezáltal egységes feltételeket biztosítana), és feljogosítaná a piacfelügyeleti hatóságokat arra, hogy haladéktalanul cselekedjenek a nem biztonságos fogyasztási cikkek vagy az előírásoknak való megfelelőség hiánya esetében anélkül, hogy e szabályokat kötelező lenne a különböző nemzeti jogokba átültetni.

5. NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

Azonfelül, hogy a jogi eszközöket a hatályba lépésüktől számított öt év után értékelik, elvégezik az uniós termékbiztonsági szabályok alkalmazásának nyomon követését is az alábbi forrásokból összegyűjtött vonatkozó információk alapján: (i) Eurobarométer fogyasztóbiztonsági felmérések, (ii) GRAS-RAPEX információs rendszer, (iii) az általános információs támogatási rendszer (ICSMS) és (iv) a tagállamok piacfelügyeletének bizonyos paramétereit felmérő, a végrehajtási mutatókra vonatkozó nyomon követési tevékenység.

Az Eurobarométer felmérésekkel mérhető, hogy a fogyasztók és a gazdasági szereplők milyennek érzékelik a piacon található termékek biztonságosságát. Ez

[4] R1 – R7. cikk

alkalmas annak értékelésére, hogy a kezdeményezés hozzájárult-e a fogyasztási cikkek nagyobb biztonságosságához, és növelte-e a fogyasztói bizalmat a piac, valamint a jogszabályi keret iránt.

Ad hoc tanulmányok útján – különösen a gazdasági szereplők által készített ilyen tanulmányok révén – mérhető fel, hogy a jövőbeli jogalkotás mennyiben járul hozzá az előírások betartása miatt a gazdasági szereplőkre háruló költségek csökkentéséhez, az igazságosabb verseny révén a nyereség növekedéséhez, valamint a nem megfelelő piaci szereplők eltávolításához.

Végezetül, az egységes piacon a piacfelügyeleti tevékenység jobb koordinációját és nagyobb hatékonyságát a végrehajtási mutatókra vonatkozó nyomon követési tevékenység révén, valamint az új jogszabály értelmében továbbfejlesztett informatikai rendszereken keresztül bejelentett és megosztott adatok segítségével lehet majd mérni.